

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā “Fitosanitārie jautājumi” 28.04.2016.

Svarīgākie izskatītie jautājumi:

1. Diskusijas par prioritātēm dažādās ES dalībvalstīs

Šobrīd COPA-COGECA plāno izvērst nopietnu komunikācijas kampaņu savu biedru interešu aizstāvībai, jo viens no lielākajiem traucēkļiem, īpaši AAL lietošanas jomā ir sabiedrības neinformētība par AAL lietošanu un kādu tie nes labumu.

Dažādu AAL aizliegumu rezultātā un nespējot atrast nopietnas alternatīvas, ienākumu kritums, un ražas zaudējumu apmēri katru gadu aug, un atsevišķās valstīs tiek ziņots, palielinās pat līdz 20-30% salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem. Alternatīvu AAL trūkums novērojams tieši citrusaugu un tomātu audzētāju starpā.

Plānojas 5 gadu kampaņa sadalīta vairākās daļās ar galveno mērķi izskaidrot pesticīdu lomu audzēšanas procesā, uzrunājot auditoriju viņiem saprotamā valodā. Tiks izmantoti daudz viegli saprotami vizuāli materiāli, lai parādītu, cik dramatiski kritīsies ražas un celsies cenas, ja šos AAL neizmantos.

2. Zema-riska aktīvās vielās

2.1. Prezentācija par COPA-COGECA dalību Ilgtspējīgas augu aizsardzības ekspertu grupā

2.2. Prezentācija par COPA-COGECA sadarbību ar IBMA (Starptautiskā biokontroles ražotāju asociāciju)

Tā kā šobrīd notiek ļoti aktīvs darbs tieši šajās darba grupās, tad dalībvalstīm būs visai ierobežotā laikā jāizveido savas darba grupas, lai izvērtētu zema riska aktīvās vielas un jāsniedz viedoklis šajā jautājumā - aptuveni, jūnijā, jūlijā. Šobrīd iet saskaņošanas process, lai noteikumus vienkāršotu. Tomēr līdz reālām izmaiņām vēl ies ilgi. Šobrīd ir novadītas sarunas šaurā lokā EK. Draft dokumenti arī vēl nav pieejami.

Kas tieši plānojas mainīt ir pieejams prezentācijā, kura tiks izsūtīta visiem dalībniekiem.

3. Esošā situācija par augu veselības pasēm

3.1. Priekšlikumi augu aizsardzības pasākumiem pret augu kaitēkļiem

3.2. Invazīvās svešzemju sugas

Nemot vērā augušo augu kaitēkļu un invazīvo svešzemju sugu izplatību, COPA - COGECA un eksperti aicina veikt pastiprinātus kontroles pasākumus, ka vienu no veidiem minot augu veselības pasu sistēmas ieviešanu. Vienlaikus veidojot speciālus sarakstus augiem ko ir atļauts ievest no trešajām valstīm bez un ar ierobežojumiem.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

4. Pasākumi specializēto kultūru izmantošanai

4.1. Pārtikas ķēdes

4.2. ES Mazā lietojuma koordinācijas platformas pārstāvja J. Meeusen prezentācija

Nemot vērā ka daudzās dalībvalstīs līdzīgi kā Latvijā, daudziem kultūraugiem trūkst AAL, tad Mazais lietojums ir veids kā paplašināt jau esošu AAL lietojumu, tomēr procedūrai ir virkne trūkumu, kuru novēršanai šobrīd tiek apkopoti dati no visām dalībvalstīm, lai sakoordinētu, optimizētu Mazo lietojumu visās valstīs. Latvija atbalsta šīs jomas sakārtošanu, kaut pie mums procedūra strādā visai efektīvi.

5. Informācija par Regulu Nr. 1107/2009

5.1. DG SANTE pārstāvja prezentācija

5.2. Jaunākā informācija par glifosātu lietošanu

Endokrīno sistēmu ietekmējošo vielu ietekmes izvērtējums joprojām ir procesā, un rezultāti nav gaidāmi ātrāk par šī gada beigām.

Diemžēl informācija par glifosātu atkārtotu iekļaušanu ES AAL līdzekļu sarakstā ir nepieņemama. Dalībvalstis nespēj vienoties. Neskatoties uz neskaitāmiem pētījumiem, kas apstiprina, pareizi lietota glifosāta zemo kaitīgo ietekmi uz cilvēka organismu vai vidi, sabiedrības spiediena rezultātā, politiskā nostāja šobrīd nav stabila. Patiesībā tas ir paradoksāli, cik vienoti ir lauksaimnieki par to ka glifosātus vajadzētu atļaut, bet sabiedrība ir pret to lietošanu, nepiedāvājot nopietnu alternatīvu. Vairums dalībvalstu kā kompromisa variantu atbalsta stingrāku glifosātu lietošanas kontroli, vai daļēju to lietošanas aizliegumu, piemēram, mazdārziņu īpašniekiem.

Kopsavilkums

Šobrīd Eiropas Komisija, COPA-COGECA un pārējās organizācijas aktīvi strādā pie noteikumu un procedūru vienkāršošanas, un tas ir jūtams katrā izstrādātajā, vai pārveidotajā dokumentā. Īpaši nozīmīgi un atbalstāmi ir centieni sakārtot AAL lietošanas jomu, jo šo līdzekļu jau tā nepietiekamais skaits, negatīvi ietekmē Latvijas tautsaimniecību kopumā. COPA-COGECA informatīvā kampaņa, kas kaut vienā dienā nelauzīs sabiedrības uzskatus, tomēr būs par pamatu tam, kā komunikāciju un sabiedrības domu būvēt nākotnē.

Būtu saprātīgi šīs kampaņas vizuālos un informatīvos materiālus tulkot un izmantot Latvijā, lai arī informētu sabiedrību par AAL nozīmīgumu.

Šogad ir sagaidāmi rezultāti vairākiem pētījumiem par neonikotinoīdiem, endokrīno sistēmu ietekmējošiem AAL, kuru rezultāti ir nozīmīgi Latvijas lauksaimniekiem. Tomēr šie pamatā būs starprezultāti, kas visticamāk būtiski neietekmēs jau esošos aizliegumus.

Eksperts

Andrejs Vītoliņš